

COLUMN

Buitenrijden

Buitenrijden, doe dat met veel plezier, maar ook met aandacht voor je omgeving! In dit katern aandacht voor een aantal interessante zaken. Wat hebben we dit voorjaar al een prachtige dagen gehad. Soms zelfs echt warm, droog en dus stoffig, maar heerlijk om buiten te rijden. De dagen worden weer zo lang dat 's ochtends vroeg of 's avonds rijden ook een optie zijn. Genieten dus!

Niet iedereen heeft de mogelijkheid om direct vanuit de achtertuin het bos in de rijden. Dat betekent dat je soms eerst langs de openbare weg zal moeten. Op dat moment word je met je paard verkeersdeelnemer en is voorzichtigheid geboden. Het levert soms lastige of zelfs serieus gevaarlijke situaties op. Soms veroorzaakt door de andere weggebruikers, maar ook door de ruiters of menners met hun paard of paarden. Helaas is het een feit dat er sinds maart 2011, dus in minder dan drie maanden tijd, al vijftien verkeersongelukken hebben plaatsgevonden waarbij paarden betrokken waren. In dit katern hebben we een kleine verzameling opgenomen van reacties die wij van leden kregen over paarden in het verkeer. Voor ons is het duidelijk: het leeft enorm bij de recreatieruiters. Zij willen hierover hun verhaal en mening kwijt. Aan ons, als Vereniging, de belangrijke taak hier ook daadwerkelijk wat mee te doen. Hoe kunnen we de overige weggebruikers 'opleiden' zodat zij weten hoe ze zich het beste kunnen gedragen wanneer er een paard met ruiter of over voor de wagen langskomt? Met het aantal paarden dat zich in Nederland recreatief op of in de omgeving van de openbare weg begeeft, moet men bewuster omgaan. En, niet in de minste plaats, hoe kunnen wij als ruiters, amazones en menners ervoor zorgen dat wij zelf ook goed voorbereid de weg op gaan, en de kans op het

veroorzaken van een ongeluk tot een minimum beperken. Een vraagstuk waar wij - en met ons andere instanties en belanghebbenden - de komende tijd veel aandacht aan moeten besteden.

Een ander belangrijk onderwerp dat de afgelopen maand centraal stond in de paardenwereld, zijn de welzijnsrichtlijnen van de Sectorraad Paard. Wij zijn als Vereniging erg blij dat er weer een stap gezet is in de verbetering van het paardenwelzijn in Nederland. Maar een grote vraag die velen nu bezighoudt: zijn alle gestelde richtlijnen haalbaar? De minimale bewegingsmogelijkheid van vier uur per dag bijvoorbeeld, hoe gaat dit bijvoorbeeld gecontroleerd worden? Daarnaast heeft de dierenbescherming in deze discussie gesteld zich zorgen te maken om de solitaire huisvesting van paarden, in het ene geval terecht, maar is dat ook zo bij aanwezigheid van andere dieren of in verder goede omstandigheden? Gelukkig heeft minister Bleker aangegeven dat hij dit te ver vindt gaan. Ook heeft hij in een brief aan de SRP aangegeven dat er op 1 september een verdere uitwerking van de basisregels zal moeten liggen. Daarnaast roept hij de SRP op om andere partijen actief te betrekken bij dit verdere proces. Uiteraard willen wij als Vereniging Eigen Paard en belangenbehartiger van de recreatieve paardenliefhebber hier graag in meedenken en als klankbord dienen voor onze leden. Want op die manier zijn wij als vertegenwoordiger ook goed geïnformeerd en zorgen wij ervoor dat onze achterban op de hoogte wordt gesteld van de verdere uitwerking van deze basisregels.

Voorts kan ik melden dat bij ons samenwerkingsverband *Paard & Recreatie* zich inmiddels ook de NVVR heeft aangesloten. Daar zijn we heel blij mee, de recreatieve paardenliefhebber heeft zo een steeds bredere basis voor de organisatie van mooie activiteiten en belangenbehartiging!

Carmen Portocarero, voorzitter

Kindermiddag Outdoor Gelderland

Op woensdagmiddag 8 juni verzorgt Vereniging Eigen Paard samen met haar partner ismijnpony.nl en Outdoor Gelderland de kindermiddag. De hele middag zijn er spelletjes te doen, is er een kinderboerderij en kunnen de kinderen geschminkt worden. Voor bezoekers tot en met twaalf jaar is bovendien de entree gratis! Voor volwassenen kost een kaart € 12,50. Leden van Vereniging Eigen Paard krijgen 20% korting op de entreekaarten! Het programma van de middag ziet er als volgt uit:

14.30 - 15.00	Ontvangst
15.15 - 15.45	Meet & Greet dierenarts & hoefsmid
15.45 - 16.00	Limonade + wat lekkers
16.00 - 16.40	Speurtocht
16.45 - 17.00	Show Pony Carroussel
17.00 - 17.15	Afsluiting

Paard op straat

Vanaf maart 2011 verschenen in het nieuws maar liefst vijftien berichten over ongelukken met paarden in het verkeer. Vaak met ernstige gevolgen voor het paard en/of zijn berijder/begeleider.

Het aantal paarden in Nederland neemt toe en daarnaast ook het aantal recreatieve ruiters. Paarden nemen daarmee vaker deel aan het verkeer. Helaas neemt ook de agressie in het verkeer toe en iedereen lijkt tegenwoordig haast te hebben. Dat is geen goede combinatie. Niet-paardenmensen

hebben vaak geen idee hoe ze moeten reageren op een paard in het verkeer. Zo wordt dat ook ervaren door vele recreativeruiters. Uiteraard zijn er ook weggebruikers die wél even wachten, of de motor afzetten, zodat een paard rustig kan passeren. Deze mensen verdienen een grote

pluim. Helaas zijn er ook vele negatieve ervaringen met medeweggebruikers die levensgevaarlijke situaties veroorzaken voor ruiter en paard. Wij vroegen onze leden om hun ervaringen in het verkeer met ons te delen. Dit onderwerp leeft absoluut bij de recreativeruiters.

PAARD LOS

'Ik moet iedere dag met mijn twee paarden aan de hand door een drukke tunnel lopen om ze naar hun weiland te brengen. Soms heb je heel aardige automobilisten die voor, of achter de tunnel wachten, zodat ik in alle rust erdoor kan lopen. Anderen hebben minder tijd en scheuren langs je heen. Let wel, ik neem de helft van de weg in gebruik!!! Laatst was er ook weer iemand met weinig tijd, nota bene de bestuurder van een busje voor personenvervoer, met schoolkinderen achterin. Hij trapte flink op het gaspedaal om even in te halen. Gevolg was dat één paard dusdanig schrok van het kabaal dat hij op hol sloeg en ik hem niet meer onder controle kreeg. Hij nam het andere paard mee in zijn paniek en ik heb ze moeten loslaten met alle risico's van dien. Gelukkig zijn ze er goed vanaf gekomen door kortdaat optreden van andere weggebruikers, maar het had heel anders kunnen aflopen.'

SCHELDEN

'Wij waren met paard en wagen (een enkelspan en een dubbelspan) op pad. We reden op een smalle boerenweg en er kwam een auto achterop. De bestuurder van de auto had geloof ik niet een nieuwe claxon laten installeren, want hij maakte er driftig gebruik van. Wij konden met onze paarden niet aan de kant (smalle weg, geen berm) dus de auto moest even wachten tot we bij een passeerplaats waren. Helaas kon meneer hier niet het geduld voor opbrengen; hij haalde ons toch in. Het scheelde echt minder dan vijf centimeter of hij had tegen een van onze paarden aan gezeten. Vervolgens remde de bestuurder, stapte uit en begon de koetsier van de eerste wagen uit te schelden....'

REGELS KENNEN

'Wat ik belangrijk vind, is dat mijn medeweggebruikers WETEN dat ik met mijn paard bestuurder op de weg ben en niet op het fiets- of voetpad hoor. Geregeld word ik bij het oversteken van een rotonde ingehaald en afgesneden. Vaak inclusief een grote mond. Kent die automobilist de regels niet? Denkt hij echt dat ik niet op de weg hoor en iets illegaals doe? De kennis van de verkeersregels en het begrip voor het dier zijn zaken waar ik mij de meeste vragen bij stel! Ik hoop dat rijtscholen e.d. hier meer aandacht aanbesteden. Ik heb een ruitersbewijs, maar dat helpt niet naar mijn medeweggebruikers toe.'

Foto: S. Remco Veurink

'Ik schiet steeds vaker in de stress bij een buitenrit... door het verkeer.'

'De meest asociale weggebruikers in het verkeer zijn in mijn ogen 'wielrenkuddes' die aan komen stormen. Ik vrees dan wel eens voor hun leven; mijn paard schrikt/slaat/vlucht en zij wijken met zijn allen uit, vallen en...'

'Het is ook belangrijk dat mensen rekening gaan houden met het vervoer van paarden in een trailer of paardenwagen.'

'Minstens zo gevaarlijk als auto's op de weg zijn mountainbikers op ruiterpaden. Hoe vaak ik daar al niet mee geconfronteerd ben.... Laatst nog, ik stapte met mijn paard over een smal en kronkelig ruiterpad toen voor ons ineens twee mountainbikers opdoemden. Mijn paard schrok, steigerde en was totaal van de kook. Terwijl ik haar met moeite rustig kreeg, werden mij door de twee heren de nodige verwijten naar het hoofd geslingerd. Dat IK op een ruiterpad reed waar ZIJ niet mochten komen, daar hadden ze geen boodschap aan. Een simpel 'sorry' kon er ook al niet vanaf.'

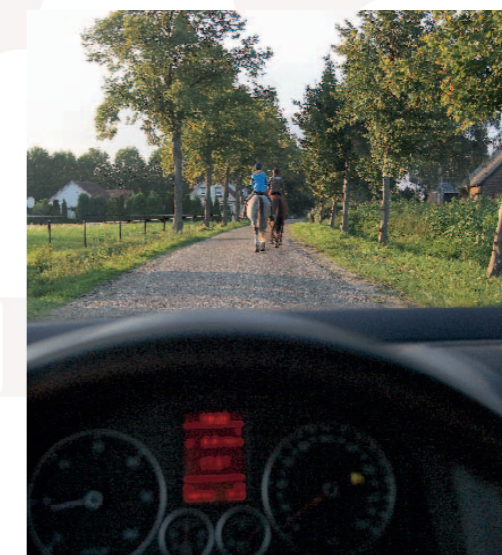
ZWART GEVAAR

'Ik had een merrie die feitelijk niet geschikt was om buitenritten mee te maken. Ze was van nature extreem looplustig en sensibel. In een vertrouwde omgeving of tussen andere paarden, zoals op concours, leverde dit weinig tot geen problemen op. Aangezien ik al mijn paarden een buitenrit gun, wilde ik het toch een keer proberen met haar. Een slecht idee, zo zou blijken. Het eerste gedeelte langs de weg ging nog goed en ook het bospad werd door ons beiden met veel plezier genomen. Een probleem ontstond toen we de weg moesten oversteken. In de verte kwam een bestelbusje aangereden. Ik zette de merrie stil langs de kant. Haar ADHD-kant kwam echter snel naar boven. Met de adrenaline van het bospad nog in het lijf brak de merrie uit en sprong de weg op. In een split second zag ik, het bestelbusje op me afkomend, mijn leven voorbijflitsen. De bestuurder was gelukkig voorzien van uitstekende reflexen. Hij wist ons nipt te ontwijken - de merrie schampte nog wel met haar achterbeen tegen de bumper - en behield de controle over zijn voertuig. Het hart bonkte in de keel en ik wist niet hoe vlug ik mijn zwarte gevaar weer terug naar stal moest brengen. Een bedankje voor de oplettende chauffeur is me in alle hectiek ontschoten. Het was eens, maar nooit meer met die merrie....'

'Hier en daar zijn er wel begripvolle weggebruikers. Zo heb ik het meegemaakt dat een vrachtwagenchauffeur gewoon de motor afzette zodat ik met mijn jonge paard alle tijd had om te wennen.'

'Ik word gestoord van hondenbezitters, die zijn in mijn omgeving (duin en strand) nog veel gevaarlijker dan auto's. Ik heb al twee keer aangifte gedaan wegens bedreiging en aanvallen door honden.'

'Om met mijn paarden in het bos komen, moet ik 150 meter over de weg. Voor automobilisten geldt daar een maximum snelheid van zestig kilometer per uur. Kennelijk vinden veel weggebruikers dat die snelheid niet voor hen geldt. Zelfs als ik daar met mijn paard aan de hand loop of rijd, word ik gerust met zeventig of tachtig km/uur ingehaald. Dat er nog geen ongelukken gebeurd zijn, is hoogst verwonderlijk. Vrachtwagenchauffeurs denken doorgaans wel na over mogelijke gevolgen van hun acties; zij blijven vaak stil staan tot ik gepasseerd ben.'

'Een achteropkomende automobiliste die moest wachten omdat mijn paard iets engs zag in de berm, gaf haar ongezouten mening. Ik zou een gevaar op de weg zijn; als ik mijn paard niet in bedwang had, moest ik er niet op gaan zitten; ik moest mijn ruitersbewijs maar eens gaan halen... Van binnen kook ik op zulke momenten, maar de twee magische woorden 'blijf hoffelijk' schieten dan altijd door mijn hoofd...'

In de wei, iedereen blij?!

Met de eerste mooie dagen alweer achter de rug, begint voor veel paarden het seizoen waarin ze in de wei mogen genieten van bewegingsvrijheid en sociaal contact. Weidegang is een zegen voor de paarden, maar als zich problemen voordoen, vaak een doolhof van aansprakelijkheden voor de betrokkenen.

Aansprakelijkheid

Indien je paard bij een pensionhouder gestald staat, betaal je - al dan niet gespecificeerd - een bedrag voor de geboden weidegang. Het is daarmee ook aan de stalhouder om te bewerkstelligen dat die weidegang zonder (noemenswaardige) problemen verloopt. De pensionhouder dient ervoor te zorgen dat de wei geschikt is om één of meerdere paard(en) in te laten. De afrastering zal dus moeten voldoen en in, en kort rondom de wei, mogen geen giftige planten voorkomen. Indien door een tekortkoming

op dit punt schade aan jouw paard ontstaat, is de pensionhouder feitelijk tekort geschoten in zijn verplichtingen en is hij aansprakelijk voor de schade die daarvan het gevolg is. Echter, dit wil zeker nog niet zeggen dat je eventuele schade ook kunt verhalen op de pensionhouder. De andere kant van die medaille is immers dat je als eerste en belangrijkste altijd zelf verantwoordelijk bent voor het wel en wee van je paard. Als je weet dat de wei is afgerasterd met prikkeldraad en vol staat met Jacobskruiskruid, kun je niet volhouden dat jou niets te verwijten valt.

Je dient altijd zelf goed op te letten of de dingen gaan zoals jij goed acht. Als dat niet zo is, kun je je verantwoordelijkheden niet afwentelen op een ander door te doen of je neust bloedt.

Spanningsveld

Dit spanningsveld doet zich ook voor indien je paard in de wei schade oploopt doordat het door een ander paard geraakt is. Als vast staat welk paard de schade heeft veroorzaakt (bijvoorbeeld doordat de paarden maar met z'n tweeën staan, of omdat iemand het heeft zien gebeuren),

Foto: s. Arndt Bromkhorst

Een staleigenaar die de paarden van zijn klanten buiten en binnen zet, hoort dit op verantwoorde wijze te doen.

Wees alert op gevaren en risico's van weidegang.

is de eigenaar van het andere paard aansprakelijk. Als niet boven water komt hoe de schade is ontstaan, is dat 'pech voor de eigenaar'. Maar ook als de toedracht wel duidelijk is, wil de aansprakelijkheid van de eigenaar van het andere paard niet direct zeggen dat je al je schade vergoed zult zien. Je weet immers dat weidegang in de groep risico's met zich brengt, zodat vele factoren een rol kunnen spelen in de afwikkeling.

Schade door of aan menselijk falen

En wat nu als een eigenaar van een ander paard uit de wei het hek niet goed afsluit, waardoor de paarden ontsnappen, met alle mogelijke gevolgen van dien? In dat geval is eenvoudigweg sprake van een onrechtmatige daad jegens jou, zodat aansprakelijkheid ontstaat.

Met name voor paarden die overdag in de wei staan en 's avonds weer naar binnen komen (of juist omgekeerd, hetgeen met name in gebieden waar veel vliegende plaaggeesten rondzwermen voorkomt), brengt het verplaatsen van het paard steeds risico's met zich. Wat als het paard schade oploopt door de manier waarop het naar de wei wordt gebracht? Er zijn stallen waar de boxen worden opengezet en de paarden over het erf vliegen om als eerste in de wei te zijn. En zijn er ook stallen waar de paarden met z'n vijven of zessen tegelijk door één stalmedewerker worden verplaatst... In beginsel behelst de

overeenkomst met de staleigenaar die de paarden voor de pensionklanten buiten en weer binnen zal zetten, de verplichting dat op een verantwoorde wijze te doen. Als de stalhouder besluit dat vervolgens op een onverantwoorde manier te doen, is hij aansprakelijk als jouw paard daarbij schade oploopt. De praktijk is echter weerbarstiger en ook hier geldt: als je met de wijze van verplaatsen (al dan niet stilzwingend) hebt ingestemd, heb je weinig recht van klagen als het uiteindelijk eens mis gaat.

Aan de andere kant is ook denkbaar de situatie dat jouw paard bij het verplaatsen plotseling heel heftig reageert, waarbij degene die het aan het verplaatsen was, schade oploopt (bijvoorbeeld onder de voet wordt gelopen). Ben jij dan aansprakelijk? Ja. Maar niet altijd schadelijkt. Als je duidelijk hebt gemaakt dat het paard volstrekt onbetrouwbaar is (of altijd als eerste of juist als laatste naar de wei gebracht moet worden of daarvan af moet worden gehaald) en de staleigenaar desalniettemin heeft toegestemd voor de verplaatsing van het paard te zullen zorgen, heeft deze wellicht een bijzonder risico welbewust aanvaard.

Tenslotte kan zich nog schade voordoen door vergissingen in de beweiding. Bijvoorbeeld als je hebt aangegeven dat jouw paard per se alleen in de wei moet, of per se niet met een bepaald ander

paard kan. Of juist alleen met een bepaald ander paard naar buiten moet. De persoon die de paarden buiten zet, kan zich vergissen, of niet bekend zijn met deze 'gebruiksaanwijzing'. Als je duidelijk hebt gemaakt dat jouw paard een bepaald ander paard steeds aanvalt en dit andere paard komt per ongeluk toch in dezelfde wei terecht, voelt het onrechtvaardig dat jij - hoewel de wet dat wel stelt - aansprakelijk zou zijn voor de schade die daarvan het gevolg is. Je bent weliswaar aansprakelijk en vermoedelijk ook voor een belangrijk deel schadeplichtig, maar je kunt de schade in veel gevallen vervolgens weer verhalen op degene die de fout heeft gemaakt, in veel gevallen de stalhouder. Is jouw paard vaak de 'underdog' in dergelijke situaties, dan doe je er goed aan de instructie nog duidelijk op de box te vermelden.

Conclusie

Al met al brengt de weidegang van je paard verantwoordelijkheden en risico's met zich. Je moet je realiseren dat schade niet altijd kan worden voorkomen en dat ongelukken vaak in een klein hoekje zitten. Wees alert op gevaren en risico's die aan de weidegang verbonden zijn. Maak goede afspraken, zowel met de verantwoordelijke voor het in en uit de wei halen je paard, als met de eigenaren van de andere paarden. Met goede afspraken, wordt het voor de paarden een vrije zomer. |

Paardenvervoer en de regels

Zin of onzin?

Voor het vervoer van levende dieren gelden in heel Europa strenge regels. Gezien alle ophef rondom dierenwelzijn zullen deze regels de komende jaren niet minder worden.

De vraag zin of onzin is dan ook niet echt aan de orde voor de houders en vervoerders van paarden. Als vanuit de nationale of Europese overheden wetgeving wordt gemaakt, is deze gewoon van toepassing en dienen onderdanen van de Europese lidstaten zich daaraan te houden. Discussie en aandacht omtrent dierenwelzijn blijft natuurlijk wel belangrijk.

Welke regels gelden er voor het vervoer van paarden? Uiteraard dien je altijd in het bezit te zijn van het juiste rijbewijs, bijvoorbeeld:

- Rijbewijs E bij B: voor een auto met trailer
- Rijbewijs C: voor een vrachtauto, dit is al boven de 3.500 kg.
- Rijbewijs E bij C: voor een vrachtauto met aanhangwagen/trailer.

Aanvulling

Daarnaast gelden er aanvullende regels. Die zijn met name van belang indien je paarden vervoert in het kader van een economische bedrijvigheid. De aanvullende regels zijn vastgelegd in de Europese Transportverordening 1/2005.

- Indien je twee paarden vervoert naar

een wedstrijd, val je niet onder de Europese Transportverordening. Men noemt dit hobbymatig vervoer. Je hoeft dus niet te voldoen aan allerlei aanvullende vergunnings- en opleidingseisen.

- Als je echter meer dan twee paarden vervoert, vaak in een vrachtauto, wordt dit al snel gezien als hobbymatig vervoer met een bedrijfsmatig karakter. In veel gevallen dien je dan te voldoen aan de eisen uit de transportverordening. Met name indien je ook in het buitenland komt, adviseren wij je te houden aan de eisen uit de transportverordening.

- Vervoer je twee paarden voor de handel, dan wordt dit gezien als commercieel vervoer en derhalve val je onder de transportverordening.

Om aan eisen van de Europese transportverordening te voldoen heb je minimaal nodig:

- een vervoersvergunning, aan te vragen bij de nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit
 - een getuigschrift veetransport (certificaat voor de chauffeur, via BLOM)
 - een vervoersdocument inclusief de paardenpaspoorten.
- Vaak heeft men dit niet op orde. Voor het niet in het bezit hebben van een getuigschrift en het ontbreken van de vervoersvergunning staat al snel een boete van circa 1100 euro!

Intensieve controle

De Algemene Inspectie Dienst is de controle aan het intensiveren, vooral bij paardenmarkten. Het aanvragen van de vergunning kost je

slechts zestig euro voor een periode van vijf jaar en de opleiding inclusief kost 325 euro. Ook dit certificaat is vijf jaar geldig. Dus samen aanmerkelijk goedkoper dan een boete.

Tachograaf

Ten slotte willen wij graag het gebruik van de tachograaf, al dan niet digitaal, onder de aandacht brengen. Vervoer je goederen in een voertuig of een combinatie van voertuigen met een maximale toegestane massa van meer dan 3.500 kg, dan ben je verplicht om de tachograaf te gebruiken. Een tachograaf is niet alleen een instrument dat de rijsnelheid van een vrachtauto registreert. Aan de hand van de tachograafschijf kunnen de rijtijden gecontroleerd worden.

Bewijslast

In Nederland geldt er een vrijstelling bij een maximum totaalgewicht van 7.500 kg of minder. Je moet dan wel aan kunnen tonen dat je minder dan twaalf uur per week rijdt en dat het uitsluitend eigen

vervoer betreft. Het probleem zit echter vaak in de bewijslast als je geen tachograaf bijhoudt. Dat geldt ook voor het niet-commercieel goederenvervoer. Je valt dan niet onder het beroepsgoederenvervoer en hebt dus geen tachograafplicht. Maar de bewijslast is er wel. Ga je met de vrachtauto met paarden op reis, vul dan te allen tijde de tachograaf in. Dit om discussie en mogelijke boetes te voorkomen. Indien je onterecht een boete krijgt kun je wel gaan procederen en word je misschien achteraf in het gelijk gesteld, maar dit zal dan ook weer de nodige tijd en problemen opleveren.

Reggy Heijens
Directeur Verkeersschool BLOM

Vragen? Bel Verkeersschool Blom op 076-5015535 of stel je vraag per e-mail: reggy@verkeersschoolblom.nl

NVVR AANGESLOTEN BIJ PAARD & RECREATIE

Ook de Nederlandse Vereniging voor Vrijtijdsruiters heeft zich aangesloten bij het samenwerkingsverband Paard & Recreatie. Deze landelijke vereniging werd in 1986 opgericht door een groep enthousiaste paardenmensen. Ze wilden zich inzetten voor de belangen van de recreatieruiter en vroegen meer aandacht voor de veiligheid van ruiters in het verkeer, meer en betere ruitersporen door de natuurgebieden van Nederland en tal van andere zaken.

Naast de Vereniging Eigen Paard, Stichting Hippisch Toerisme en de TREC-Club Nederland is de NVVR de vierde partij die zich bij het jonge samenwerkingsverband aansluiten. Centraal daarin staat, naast uiteraard als basis hun respectievelijke inzet voor het welzijn van het paard, het faciliteren en ondersteunen van de recreatieve ruiter/menner en paardeneigenaar, in brede zin. Zij koppelen daarbij diensten- en productenpakketten op een efficiënte wijze aan elkaar en stellen de voordelen over en weer aan hun betreffende leden en achterban beschikbaar. Het toetreden van de NVVR tot het samenwerkingsverband is zeker een waardevolle aanvulling!

Foto: Remco Veurink

DE VEP ZOEKT JOU!

Sommige leden van Vereniging Eigen Paard hebben in onze ogen een streepje voor. Zij zijn niet alleen maar lid, maar leveren ook een echte bijdrage aan de vereniging. Wij zijn dus op zoek naar jou!! Ben jij begaan met Vereniging Eigen Paard? En heb je bovendien een beetje tijd over? Word dan vrijwilliger bij onze vereniging! De mogelijkheden zijn heel divers, van het werven van nieuwe leden als consulent tot het helpen tijdens evenementen of misschien zelfs op kantoor. Meld je bij ons aan en help ons om van Vereniging Eigen Paard een nog groter succes te maken. Meld je aan via: vereniging@eigenpaard.nl

I love you Honey

Honing als wondzalf

Hoewel de wondhelende eigenschappen van honing al bekend waren bij oude beschavingen zoals bijvoorbeeld het Egypte ten tijde van de farao's en de Midden-Amerikaanse Maya's, is de interesse in het gebruik van honing als wondzalf pas weer recent toegenomen.

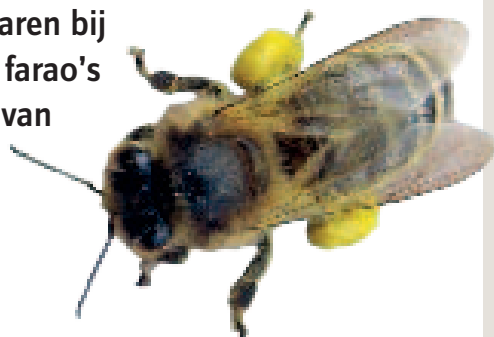
Dit heeft vooral te maken met het steeds grotere probleem van antibioticaresistentie van bacteriën en de zoektocht naar alternatieven voor deze antibiotica. Wetenschappelijk onderzoek heeft de laatste jaren aangetoond dat (medicinale) honing een antibacteriële werking heeft en geïnfecteerde wonden snel weer bacterievrij kan krijgen. Van sommige honingsoorten, waaronder de zogenaamde Manuka-honing - honing afkomstig van bijen die nectar verzamelen van de bloemen van de Manuka-struik, die in Nieuw Zeeland en Australië groeit (*Leptospermum scoparium*) - is inmiddels bekend dat ze ook werkzaam zijn tegen resistente bacteriestammen zoals de bekende MRSA. Manuka-honing bevat de bacteriedodende stof die vooral bekend staat als UMF (unieke Manuka factor). Pas onlangs is de identiteit van UMF definitief vastgesteld en blijkt dit de stof methylglyoxal te zijn. Andere honingsoorten bevatten weer andere antibacteriële stoffen waaronder, bijvoorbeeld, het enzym glucose oxidase dat continu kleine hoeveelheden van de ontsmettende stof waterstofperoxide aanmaakt.

Genezing

Sommige honingsoorten hebben ook op een andere manier een positieve invloed op het wondgenezingsproces. Zo blijkt donkere boekweithoning zeer rijk aan antioxidant te zijn en sterke ontstekingsmodulerende eigenschappen te bezitten. Hierdoor voorkomt boekweithoning overmatige weefselbeschadiging en vermindert het zwelling en pijn. Doordat de zwelling wordt verminderd, verbetert boekweithoning de doorbloeding en zuurstofvoorziening van het wondbed, wat uiteindelijk weer een positief effect heeft op het weefselherstel. De natuurlijke zuurgraad van boekweithoning draagt eveneens bij aan een optimale zuurstoftoevoer naar de wond. Deze gunstige effecten van boekweithoning komen nog eens bovenop de algemene effecten

van honing op het wondbed die worden veroorzaakt door de hoge suikerconcentratie. Door de grote hoeveelheid suiker in de wond wordt water uit het onderliggende weefsel onttrokken. Het wondbed wordt hierdoor enigszins vochtig waardoor een gunstige omgeving wordt gecreëerd die zuurstof en voeding geeft aan het kapotte weefsel. Doordat de honing(zalf) weinig vloeibaar is, wordt de wond ook goed afgesloten en blijft beschermd tegen nieuwe infecties.

Inmiddels zijn er verschillende honingzalven voor het verzorgen van wonden en mok bij paarden op de markt. Voor paardenbezitters is dit een mooi, natuurlijk alternatief voor antiseptische wondreinigingsmiddelen of antibiotica. Zoals uit bovenstaande blijkt, hebben

honingzalven daarnaast als bijkomend voordeel dat wondgenezingsprocessen gunstig worden beïnvloed waardoor de wond optimaal kan helen. Eén waarschuwing is echter op zijn plaats: probeer niet voor een dubbeltje op de eerste rang te zitten want honing uit de supermarkt zal niet helpen! Deze honing wordt namelijk zodanig bewerkt (verhit) dat, met name, de antibacteriële werking ervan nog al eens verloren gaat. Wondzalven met medicinale honing worden daarnaast onder gecontroleerde omstandigheden bereid zodat een optimale werkzaamheid en veiligheid kunnen worden gegarandeerd.

S.B.A. Halkes

Dr. S.B.A. (Bart) Halkes is als wetenschapper verbonden aan Phytotreat BV, een bedrijf dat zich richt op het wetenschappelijk onderzoek en de ontwikkeling van natuurlijke (plantaardige) geneesmiddelen en (kruiden)supplementen.

COLOFON

Vereniging Eigen Paard
Kapweg 30
3774 RD Kootwijkerbroek
Telefoon: 0342-440030
E-mail: vereniging@eigenpaard.nl
Site: www.eigenpaard.nl